

SAOPŠTENJE 145/2022

Datum objave:
 27.10.2022.

Strukturalno istraživanje o poslovanju preduzeća

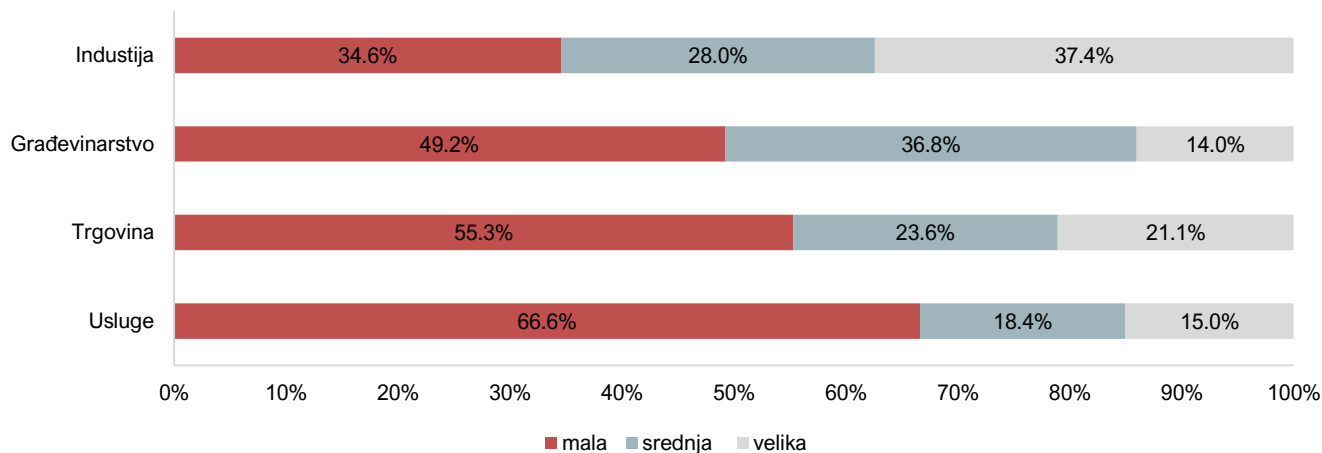
2021. godina

Promet preduzeća u Crnoj Gori u 2021. godini iznosio je 8 593 miliona eura. Bruto vrijednost proizvodnje u 2021. godini iznosila je 5 045 miliona eura, međufazna potrošnja 2 882 miliona eura i bruto dodata vrijednost je iznosila 2 163 miliona eura.

Tabela 1. Promet preduzeća prema KD 2010 na nivou sektora, u hilj. EUR, 2021. godina

Klasifikacija djelatnosti (KD 2010)		Promet ¹ 2020	Promet ¹ 2021
Ukupno		7 584 003,1	8 593 051,3
B	Vađenje rude i kamena	106 362,4	86 733,8
C	Prerađivačka industrija	743 537,0	859 195,3
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	486 353,3	507 751,3
E	Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	130 880,3	146 834,9
F	Građevinarstvo	1 091 958,1	913 828,8
G	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	3 383 929,1	3 872 205,6
H	Saobraćaj i skladištenje	340 236,8	420 406,3
I	Usluge pružanja smještaja i ishrane	208 802,4	534 412,4
J	Informisanje i komunikacije	284 915,9	309 490,2
L	Poslovanje nekretninama	48 965,2	53 962,4
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	337 542,5	399 527,3
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	149 081,0	186 377,3
P	Obrazovanje	23 113,7	26 458,5
Q	Zdravstvena i socijalna zaštita	56 198,0	61 180,3
R	Umjetnost zabava i rekreacija	121 652,5	146 024,9
S	Ostale uslužne djelatnosti	70 474,9	68 662,0

¹ Promet obuhvata obračunate prihode od prodaje roba i usluga, bez PDV-a

Grafik 1. Učešća vrijednosti prometa posmatranih sektora u ukupnom prometu prema klasi preduzeća, 2021. godina**Tabela 2.** Promet sektora prema klasi preduzeća u hilj. EUR 2021. godina

Klasa djelatnosti / Klasa preduzeća	Mala	Srednja	Velika
Ukupno	4 615 238,5	2 103 438,6	1 874 374,2
Građevinarstvo	449 731,1	336 107,2	127 990,4
Industrija	554 049,4	447 571,6	598 894,5
Usluge	1 470 023,6	404 934,9	331 543,1
Trgovina	2 141 434,4	914 824,9	815 946,2

Tabela 3. Bruto vrijednost proizvodnje, međufazna potrošnja i bruto dodata vrijednost prema sektorima, u hilj. EUR, 2021. godina

Klasifikacija djelatnosti (KD 2010)	Bruto vrijednost proizvodnje	Međufazna potrošnja	Bruto dodata vrijednost
Ukupno	5 045 032,2	2 881 572,6	2 163 459,6
B Vađenje rude i kamena	91 925,0	43 710,0	48 215,0
C Prerađivačka industrija	623 361,0	480 111,4	143 249,5
D Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	407 414,2	243 418,4	163 995,8
E Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	116 978,9	35 402,0	81 576,9
F Građevinarstvo	807 624,8	556 778,2	250 846,7
G Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	989 052,6	392 334,1	596 718,5
H Saobraćaj i skladištenje	378 498,5	203 111,2	175 387,3
I Usluge pružanja smještaja i ishrane	471 540,5	264 562,8	206 977,7
J Informisanje i komunikacije	284 990,9	143 405,9	141 585,0
L Poslovanje nekretninama	42 406,6	29 151,0	13 255,7
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	361 026,8	210 784,4	150 242,3
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	176 548,0	135 724,4	40 823,6
P Obrazovanje	27 319,9	7 119,6	20 200,3
Q Zdravstvena i socijalna zaštita	60 800,9	24 042,4	36 758,5
R Umjetnost, zabava i rekreacija	143 704,3	80 981,9	62 722,4
S Ostale uslužne djelatnosti	61 839,3	30 934,9	30 904,4

Tabela 4. Bruto vrijednost proizvodnje, međufazna potrošnja i bruto dodata vrijednost prema klasi preduzeća, u hilj. EUR, 2021. godina

Klasa preduzeća	Bruto vrijednost proizvodnje	Međufazna potrošnja	Bruto dodata vrijednost
Ukupno	5 045 032,2	2 881 572,6	2 163 459,6
Mala	2 663 641,4	1 681 589,1	982 052,3
Srednja	1 290 389,6	711 788,9	578 600,7
Velika	1 091 001,2	488 194,6	602 806,6

Tabela 5. Nabavka dobara i usluga i troškovi materijala prema sektorima, u hilj. EUR, 2021 godina

Klasifikacija djelatnosti (KD 2010)	Nabavka dobara i usluga
Ukupno	5 188 615,9
B Vađenje rude i kamena	23 873,0
C Prerađivačka industrija	612 929,6
D Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	223 438,7
E Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	60 583,7
F Građevinarstvo	424 991,7
G Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	3 176 826,6
H Saobraćaj i skladištenje	146 158,1
I Usluge pružanja smještaja i ishrane	183 087,1
J Informisanje i komunikacije	63 664,5
L Poslovanje nekretninama	27 916,1
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	113 895,9
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	58 587,0
P Obrazovanje	2 680,0
Q Zdravstvena i socijalna zaštita	20 899,1
R Umjetnost zabava i rekreacija	28 846,9
S Ostale uslužne djelatnosti	20 237,9

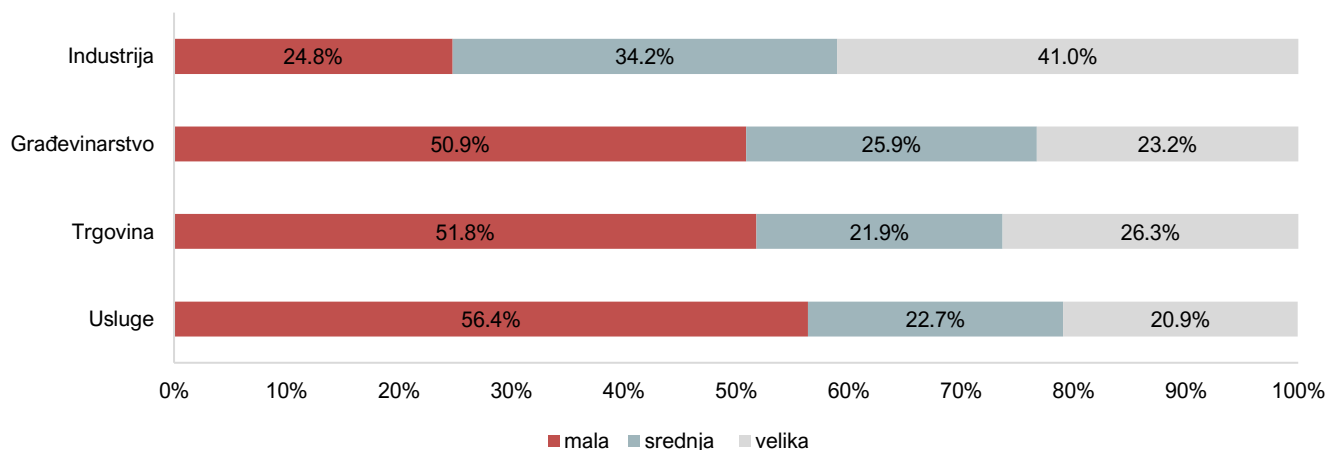
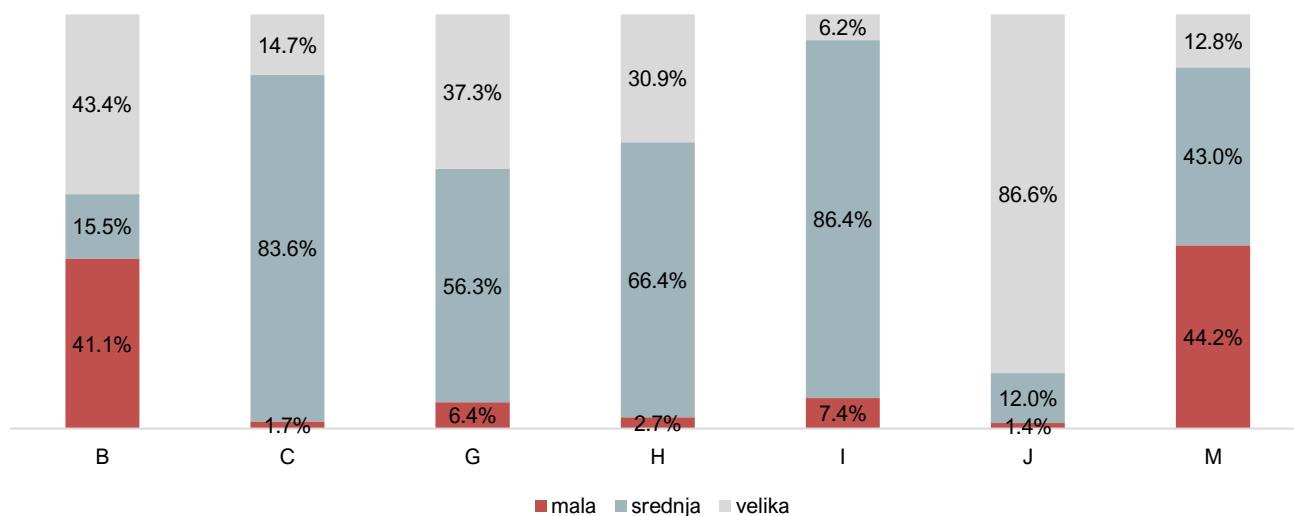
Grafik 2. Učešće troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda u ukupnoj vrijednosti posmatranih sektora prema klasi preduzeća, 2021. godina

Tabela 6. Investicije u izgradnju zgrada i drugih građevina, investicije u mašine i opremu i druga tehnička sredstva, u hilj. EUR, 2021. godina

Klasifikacija djelatnosti (KD 2010)		Investicije u zgrade i druge građevine	Investicije u mašine, opremu i druga tehnička sredstva	Ostalo
Ukupno		213 071,4	219 976,3	31 850,4
B	Vađenje rude i kamena	4 159,0	7 874,7	57,0
C	Prerađivačka industrija	14 179,3	26 417,9	144,0
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	8 378,0	37 639,2	2 747,0
E	Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	3 505,6	3 739,2	1 100,9
F	Građevinarstvo	28 231,6	26 265,9	13 615,2
G	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	39 915,3	20 251,6	7 198,2
H	Saobraćaj i skladištenje	10 347,9	32 275,5	607,8
I	Usluge pružanja smještaja i ishrane	21 607,2	14 211,7	840,0
J	Informisanje i komunikacije	5 901,2	46 072,3	4 983,0
L	Poslovanje nekretninama	75 352,7	671,3	13,7
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1 398,0	3 261,3	524,7
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	95,6	1 295,7	18,9

Grafik 3. Investicije u nova i polovna osnovna sredstva, prema klasi preduzeća, 2021. godina

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Cilj strukturnog istraživanja o poslovanju preduzeća je obračun indikatora potrebnih za analizu strukture djelatnosti poslovnih subjekata, strukture inputa i outputa proizvodnog procesa, poslovnog uspjeha i konkurentnosti ekonomskih subjekata. Podaci za kompilaciju strukturne biznis statistike (SBS) i obračun pokazatelja SBS-a prikupljaju se iz administrativnih i statističkih izvora podataka.

Najvažniji administrativni izvori podataka su finansijski izvještaji privrednih subjekata i statistički aneks. Ostali izvori podataka su statistička istraživanja Uprave za statistiku: investicije, istraživanja statistike tržišta rada, kratkoročne statistike (istraživanja u oblasti građevinarstva, trgovine i industrije) kao i podaci Biznis registra.

Obuhvat

Jedinice posmatranja Strukturnog istraživanja o poslovanju preduzeća (SBS-1) su privredni subjekti koji obavljaju privrednu djelatnost u sektorima B do S prema KD 2010 izuzev sektora K i O (Finansijske djelatnosti i sektor Državna uprava i odbrana). Svakom preduzeću dodjeljuje se šifra djelatnosti u skladu sa nacionalnom KD 2010 prema glavnoj djelatnosti koju obavlja. Glavnu djelatnost utvrđuje i ažurira Biznis registar Uprave za statistiku.

Prikupljeni podaci se prikazuju prema Klasifikaciji djelatnosti 2010 (KD 2010) koja je usklađena sa Evropskom klasifikacijom djelatnosti NACE Rev 2.

Privredni subjekti prema veličini preduzeća na osnovu broja zaposlenih klasifikovani su u tri klase:

- mala (0 do 49 radnika)
- srednja (50 do 249 radnika)
- i velika (preko 250 radnika).

Definicije

Promet obuhvata obračunate prihode od prodaje roba i usluga bez PDV-a.

Bruto vrijednost proizvodnje predstavlja tržišnu vrijednost svih proizvedenih roba i usluga.

Međufazna potrošnja po nabavnim cijenama je vrijednost proizvoda i usluga koji se transformišu, koriste ili troše u procesu proizvodnje.

Bruto dodata vrijednost predstavlja razliku između bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje.

Ukupne nabavke dobara i usluga predstavljaju vrijednost svih dobara i usluga nabavljenih tokom obračunskog perioda za preprodaju ili potrošnju u proizvodnom procesu. Dobra i usluge mogu biti preprodani sa ili bez dalje dorade, upotrijebljeni u proizvodnom procesu ili se nalaze na zalihama.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Strukturna biznis statistika](#)